

The cover features a large, expressive painting of a woman's face, her eyes closed, resting her head on her hand. The style is reminiscent of Vincent van Gogh's 'Olympia'. In the bottom left corner, a tiny man in a light blue shirt and dark trousers stands on a blue, textured ground, looking up at the massive face. The background is a mix of dark and light colors, suggesting a landscape or sky.

HARUKI MURAKAMI

**La ciutat i les seves
muralles incertes**

Traducció d'Albert Nolla

Empúries

Haruki Murakami

La ciutat i les
seves muralles
incertes

Traducció del japonès d'Albert Nolla

Editorial Empúries

Barcelona

Primera edició: març del 2024

Títol original: *Machi to sono futashikana kabe*

© 2023 Harukimurakami Archival Labyrinth.
Originalment publicat per Shinchosha Publishing, Co., Ltd.

© de la traducció: Albert Nolla Cabellos, 2024

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Institució
de les Lletres
Catalanes

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Editorial Empúries
Diagonal, 662-664 – 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.editorialemipuries.cat

Fotocomposició: Grup62
DIPÒSIT LEGAL: B. 3.171-2024
ISBN: 978-84-19729-24-8

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor.
La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema
de qui escriu i de les nostres llibreries.

En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement.
A Grup62 agraim que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors
perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar
o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web
www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

TAULA

Primera part	11
Segona part	169
Tercera part	521
Epíleg	569

Tu em vas parlar d'aquella ciutat.

Aquell vespre d'estiu remuntàvem el curs del riu mentre sentíem la dolça fragància de l'herba. Anàvem saltant les petites cascades que formaven les rescloses i de tant en tant ens aturàvem per mirar els peixets daurats que nedaven als bassals. Feia estona que anàvem descalços. L'aigua freda i cristal·lina ens acaronava els turmells, i la sorra fina de la llera ens embolcava els peus com un núvol suau sortit d'un somni. Jo tenia disset anys i tu setze.

Tu caminaves una mica més endavant, saltant d'un petit banc de sorra al següent, amb unes sandàlies vermelles de taló baix embotides en una bossa de plàstic groga. Els brins d'herba que se t'enganxaven als panxells molls eren com uns bonics signes de puntuació de color verd. Jo portava unes vambes blanques atrotinades a les mans.

Com si estiguessis cansada de caminar, et vas asseure com si res enmig de les herbes d'estiu i vas mirar enlaire sense dir ni una paraula. Un parell d'ocells menuts van travessar el cel rabents, deixant anar un piulet agut. Enmig del silenci ens va començar a envoltar el preludi blavós del capvespre. Quan em vaig asseure al teu costat vaig tenir una sensació una mica estranya. Era com si milers de fils invisibles em lliguessin el cor ben fort al teu cos. Fins i tot el parpelleig més fugaç o el tremolor de llavis més lleu que fessis m'estremien el cor.

En aquell moment ni tu ni jo teníem nom. Un capvespre d'estiu amb setze i disset anys, i el record viu d'estar asseguts a l'herba de la riba —això era tot el que existia. Els estels aviat començarien a brillar damunt els nostres caps, però els estels tampoc tenien nom. Estàvem asseguts l'un al costat de l'altre a l'herba de la riba d'un món que no tenia nom.

—La ciutat està envoltada d'una muralla molt alta —vas començar a explicar. Vas anar a buscar les paraules al fons del silenci. Com els pescadors de perles que es capbussen a pèl al fons del mar—. No és una ciutat gaire gran. Però tampoc és tan petita per poder-la veure tota d'una ullada.

Era la segona vegada que me'n parlaves. I va ser així com la ciutat va passar a tenir l'alta muralla que l'envoltava.

A mesura que parlaves, la ciutat també va passar a tenir un riu molt bonic i tres ponts de pedra (el pont de l'est, el pont vell i el pont de l'oest), una biblioteca i una talaia, una foneria abandonada i un humil complex residencial. Enmig de la tènue claror del capvespre d'estiu vam acostar les espatlles per contemplar la ciutat. De vegades l'observàvem afuant la vista des del capdamunt d'un turó llunyà, i de vegades amb els ulls ben oberts, com si la tinguéssim a tocar.

—El meu jo *real* viu dins la ciutat envoltada d'aquesta muralla tan alta —vas dir.

—O sigui que aquesta que ara tinc al davant no ets realment tu? —li vaig preguntar, naturalment.

—Exacte. Aquesta que hi ha aquí no soc realment jo. No és més que un substitut del meu jo real. Com una ombra que està a punt d'esvair-se.

Em vaig quedar pensant en aquelles paraules. Com una ombra que està a punt d'esvair-se? Però de moment em vaig reservar l'opinió.

—I què hi fa el teu jo *real*, a la ciutat?

—Treballa a la biblioteca —vas respondre en veu baixa—. L'horari va des dels volts de les cinc de la tarda fins als volts de les deu de la nit.

—Els volts?

—Allà tot el temps és *aproximat*. A la plaça del centre hi ha una torre alta amb un rellotge, però no té busques.

Em vaig imaginar una torre amb un rellotge sense busques.

—I en aquesta biblioteca hi pot entrar tothom?

—No. No s'hi pot entrar lliurement. Per entrar-hi cal tenir una aptitud especial. Però tu sí que hi pots entrar. Tu tens aquesta aptitud.

—Una aptitud especial... Quina és?

Vas fer un lleu somriure. Però no vas respondre la pregunta.

—Però, si hi vaig, podré trobar el teu jo *real*?

—Si ets capaç de trobar la ciutat. I si...

Et vas aturar en aquest punt i et vas posar una mica vermella. Tot i així, vaig poder sentir les paraules que no havies pronunciat.

I si de debò vols trobar el meu jo real... Aquestes eren les paraules que no vas gosar dir en aquell moment. Jo et vaig passar suaument el braç per les espatlles. Portaves un vestit sense mànigues de color verd clar. Vas repenjar la galta a la meva espatlla. Però a qui vaig abraçar aquell capvespre d'estiu no era el teu jo real. Com tu mateixa vas dir, no era més que una ombra que et substituïa.

El teu jo real era dins la ciutat emmurallada. Allà hi havia un bonic banc de sorra amb uns salzes frondosos, uns quants turons no gaire alts i unes bèsties tranquil·les que tenien una sola banya i voltaven pertot arreu. Els habitants de la ciutat vivien en un vell complex residencial i feien una vida senzilla però lliure de dificultats. Les bèsties menjaven contentes les fulles i els fruits dels arbres que creixien a la ciutat, però durant els llargs hiverns, en què s'acumulava molta neu, moltes perdien la vida per culpa del fred i de la gana.

Jo no desitjava res més que entrar a la ciutat. I trobar-hi el teu jo *real*.

—La ciutat està envoltada d'una muralla molt alta i costa molt entrar-hi —vas dir—. I encara costa més sortir-ne.

—I com s'hi pot entrar?

—Només cal desitjar-ho. Però desitjar una cosa amb el cor no és tan fàcil com sembla. Pots tardar molt temps. I pot ser que mentrestant hakis de renunciar a moltes coses. Coses que per a tu són importants. Però no t'has de rendir. Per més temps que passi, la ciutat no desapareixerà.

Em vaig imaginar que trobava el teu jo real dins la ciutat. Vaig evocar els extensos pomerars que creixien ufanosos fora de la ciutat, els tres ponts de pedra que creuaven el riu i el refilet dels rossinyols invisibles. I també la biblioteca petita i vella on treballava el teu jo *real*.

—Sempre hi haurà un lloc a punt per a tu —vas dir.

—Un lloc per a mi?

—Sí. A la ciutat hi ha un sol càrrec buit. I tu l'ocuparàs.

Quin càrrec era?

—Seràs el lector de somnis —vas dir abaixant la veu. Com si desvelessis un secret important.

En sentir la teva resposta se'm va escapar una rialla.

—Però si amb prou feines recordo els somnis que tinc jo mateix. Trobo molt difícil que algú com jo es converteixi en el lector de somnis.

—No, el lector de somnis no ha de somiar. Només ha de llegir tots els somnis antics que hi ha guardats a l'arxiu de la biblioteca. Però no és una cosa que pugui fer qualsevol.

—I vols dir que jo sí que la puc fer?

Tu vas assentir.

—Sí, tu la pots fer. Tens aquesta aptitud. I *el meu jo d'allà* t'ajudarà en la feina. Estant cada nit al teu costat.

—Jo seré el lector de somnis i cada nit llegiré somnis antics a l'arxiu de la biblioteca de la ciutat. I tu seràs sempre al meu costat. El teu jo *real* —vaig dir, repetint els fets que m'acabaves d'explicar.

Les teves espatlles, que el vestit verd deixava al descobert, es van estremir lleument entre els meus braços. I llavors es van tensar.

—Això mateix. Però vull que recordis una cosa. Encara que ens trobem a la ciutat, el meu jo d'allà no recordarà res de tu.

Per què?

—No saps per què?

Sí que ho sabia. Era perquè la noia que abraçava per les espatlles en aquell moment no era sinó un substitut. El teu jo *real* vivia en aquella ciutat. En aquella ciutat llunyana i misteriosa envoltada d'una muralla molt alta.

Tanmateix, les espatlles que encerclava amb els braços eren tan càlides i tan suaus que només em podien semblar les espatlles del teu jo real.

En aquest món *de veritat* tu i jo vivíem en llocs una mica allunyats. No era que fossin molt lluny, però tampoc eren prou a prop per poder-nos veure de seguida sempre que ho volguéssim. Fent una hora i mitja en tren, amb dos transbordaments inclosos, jo podia arribar a la ciutat on vivies. A més a més, les nostres ciutats no estaven pas envoltades de cap muralla, de manera que podíem anar i venir amb força llibertat.

Jo vivia en una zona residencial tranquil·la de prop de la costa, i tu al centre d'una ciutat molt més gran i animada. Aquell estiu jo feia tercer de secundària mentre que tu estaves a segon. Jo anava a un institut públic de prop de casa, i tu a un institut privat femení de la teva ciutat. Amb la situació que teníem, ens vèiem potser una vegada o dues al mes. Quasi sempre de manera alterna, jo anava a la teva ciutat i tu venies a la meva. Quan jo visitava la ciutat on vivies, anàvem a un parc petit o a un jardí botànic que quedava a prop de casa teva. Per entrar al jardí botànic calia pagar entrada, però al costat de l'hivernacle hi havia un cafè que no estava mai gaire ple i que es va convertir en un dels nostres llocs preferits. Demanàvem un cafè i una cassoleta de poma (un petit luxe) i ens podíem capbussar tranquil·lament en la nostra conversa.

Quan tu visitaves la ciutat on vivia jo, solíem passejar per la vora del riu o per la platja. Com que a prop de casa teva, enmig

de la ciutat, no hi passava cap riu i, evidentment, tampoc hi havia mar, el primer que volies fer quan venies era veure el riu o la platja. Aquella gran quantitat d'aigua natural et captivava.

—No sé per què, però mirar l'aigua em tranquil·litza —vas dir—. M'agrada sentir el soroll que fa.

Ens havíem conegut la tardor anterior i feia potser vuit mesos que havíem començat a sortir. Sempre que quedàvem, anàvem a algun lloc apartat de les mirades de la gent per poder abraçar-nos i fer-nos petons. Però la relació no havia anat més enllà. Un dels motius era que no havíem tingut prou temps. També hi havia la circumstància més pràctica que no havíem trobat un lloc adequat per tenir una relació més íntima. Amb tot, el motiu principal era segurament que ens encantava parlar i submergir-nos en la nostra conversa sense haver d'estar pendents del temps. Ni tu ni jo no havíem conegut mai ningú amb qui poguéssim expressar les idees i els sentiments amb tanta llibertat i tanta naturalitat. Haver trobat algú així ens semblava gairebé un miracle. Per això, sempre que ens vèiem, una o dues vegades al mes, parlàvem oblidant-nos que el temps passava. Per més que parléssim no acabàvem mai els temes, i quan arribava el moment de marxar i ens acomiadàvem als torns de l'estació teníem la sensació que ens havíem deixat moltes coses importants per comentar.

Naturalment, no era que jo no tingués desig físic. És impossible que un noi sa de disset anys no s'exciti sexualment en trobar-se davant d'una noia de setze anys amb uns pits bonics i turgents, o encara més en abraçar-la. Però pensava instintivament que allò ja arribaria més endavant. L'únic que necessitava de moment era veure't una vegada o dues al mes, fer llargues passejades plegats i parlar de tot amb sinceritat. Compartir informació amb complicitat i conèixer-nos més a fons. I abraçar-nos sota algun arbre i fer-nos petons —en aquells moments tan bonics no em venia de gust introduir precipitadament nous factors en la relació. Si ho feia, podia ser que es malmetés algu-

na cosa important que teníem i que després ja fos impossible tornar a la situació anterior. Valia més que deixéssim la part física per a més endavant. Això és el que pensava. O això és el que em deia la intuïció.

Però, de què parlàvem quan ens vèiem? Ja no me'n recordo. Xerràvem de tantes coses que ara soc incapaç de precisar els temes que comentàvem. Ara bé, quan tu vas començar a parlar-me d'aquella ciutat especial envoltada d'una muralla molt alta, aquest tema va passar a ocupar bona part de les nostres converses.

Generalment tu m'explicaves l'estructura de la ciutat i jo et feia preguntes específiques que tu responies tan bé com sabies. D'aquesta manera els detalls més concrets de la ciutat van anar quedant definits i documentats. Aquella ciutat era una creació teva. O potser una cosa que existia dins teu des d'abans. Tot i així, em sembla que jo et vaig ajudar poc o molt a l'hora de fer-la visible i descriure-la amb paraules. Tu parlaves i jo posava el que deies per escrit. Tal com feien els filòsofs o els religiosos de l'antiguitat, que anaven sempre acompanyats d'apòstols o de cronistes fidels. Com a secretari eficient, o com a apòstol lleial, fins i tot em vaig fer una petita llibreta especial per anar apuntant les teves paraules. Aquell estiu ens vam lliurar per complet a aquest treball en equip.